

CRR2-CRD5 Változik a keretrendszer

Soltész József, CFA, FRM

2019.11.12 15:30-16:15

KPMG

Változások
áttekintése

KPMG

Tőkeáttételi ráta

KPMG

Nettó stabil
finanszírozási ráta
(NSFR)

KPMG

Átalakítható
kötelezettségek

KPMG

Partnerkockázat -
új módszertanok
bevezetése

KPMG

FRTB - az új
módszertanok
alapján riportálás

KPMG

Banki könyvi
kamatláb-
kockázat

Változások áttekintése

Bázeli áttekintés

1. Szakasz

megjelenés: 2019 május

bevezetés: 2019-2021

CRD:

Pénzügyi holding,
Arányosság,
Javadalmazási politika,
SREP eljárás
Banki könyvi
kamatláb kockázat

CRR:

Konszolidációs
szabályok, Szavatoló
tőke, MREL,
Hitelkockázat, Piaci
kockázat (riporting),
Működési kockázat,
Nagykockázat-
vállalás, Likviditás,
Tőkeáttételi ráta

BRRD

SRMR

Prudential backstops:

Minimum elvárt
fedezettségi szintek

2. Szakasz

megjelenés: legkorábban 2021

bevezetés: megjelenést követő 2 év

Bázel III ajánlás:

Output floor, Hitelkockázat, Működési kockázat,
Piaci kockázat (tőkekövetelmény), G-SII
tőkeáttételi ráta puffer

További bázeli ajánlások:

Szuverén kockázat, Kriptodevizák, Nyilvánosságra
hozatal, Piaci kockázat

Az EU éltanulónak számít a bázeli szabályozás bevezetésében, a többi jogrendszer tipikusan lassabban és csak a nagy intézményekre vezeti be. A hatásokat az EBA hatástanulmány vizsgálja.

Tőkeáttételi ráta

Tőkeáttételi mutató

A bázeli szabályozás célja, hogy a bankoknak egy végső korlátot szabjanak a túlzott tőkeáttétellel szemben, ami kiegészíti a többi tőkemegfelelési mutatót.

A CRR2 és a bázeli tőkeáttételi mutatók keretrendszerükben nem mutatnak jelentős eltérést, azonban a bázeli szabványtól eltérően a CRR2 kivesz a ráta számítása alól:

- központi bankokkal szembeni bizonyos kitettségeket
- bizonyos támogatott hiteleket

Továbbá:

- Az értékvesztés csökkenti az alapvető tőkét, így figyelembe vehető csökkentő tételként a kitettségeknél
- Dologi vagy pénzügyi biztosítékok, garanciák nem csökkenthetik a kitettség összegét (kivéve SFT)
- Eszközök nem nettósíthatók a kötelezettségekkel, kivéve származtatott ügyletek nettósítási megállapodásai
- A mérlegen kívüli tételekre a CRR-ben szereplő kockázati súlyt kell alkalmazni, azzal a különbséggel, hogy az alacsony kockázatú (0%-os súlyú) tételekre 10%-os súlyt kell alkalmazni (pl. felmondható hitelekre)
- A származtatott ügyleteket SA-CCR módszerrel kell értékelni

$$\text{Tőkeáttételi mutató} = \frac{\text{Alapvető tőke}}{\text{Teljes kitettség}} \geq 3\%$$

A globális rendszerszinten jelentős intézmények (G-SIB) esetében további tőke-puffert kell alkalmazni. Ennek mértéke a tőkeáttételi mutatóban számított kitettség és a rájuk vonatkozó tőkekövetelményi pufferráta 50%-ának szorzata.

Várható szabályozások a jövőben

- ❑ Megfontolás alatt van a tőkeáttételi mutató fölötti pufferekre vonatkozó szabályozások kiterjesztése az egyéb rendszerszinten jelentős intézményekre, amiről a Bizottság 2020. december 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlament és Tanács számára.
- ❑ Az EBA 2020. június 28-ig készíti el az adatszolgáltatási táblákat.
- ❑ 2021. június 28-tól kell megfelelni

Nettó stabil finanszírozási ráta (NSFR)

Nettó stabil forrásellátottsági ráta (NSFR)

- Az NSFR célja megvizsgálni, hogy egy elnyújtott, 12 hónapos sokk esetében a bank mérleg szerkezete kellően stabil-e, hogy a ne legyenek finanszírozási gondjai.
- 2021 közepétől bevezetésre kerül az EU-ban
- Az új szabályozás a korábbi változatokhoz képest egyértelműsítette a módszertant, a definíciók szinkronban vannak az LCR-rel is.
- A kis intézmények használhatják az egyszerűsített módszertant is.

Stabil finanszírozás

- 100% Saját tőke, éven túli betétek
- 95%: Stabil lakossági betétek
- 90%: Lakossági betétek
- 50%: Vállalati betétek
- 0%: Halasztott adó, kapott változó letét, éven belüli betét pénzügyi ügyfelektől

$$\text{NSFR} = \frac{\text{Rendelkezésre álló stabil forrás}}{\text{Előírt stabil forrás}} \geq 100\%$$

Stabil finanszírozási igény

- 0%: Magas minőségű likvid eszközök, központi banki betétek
- 5%: Hitelkeretek
- 10%-55%: Egyes likvid eszközök, kereskedelem-finanszírozás
- 50%: Éven belüli hitelek
- 85%: Éven túli hitelek
- 100%: Megterhelt eszközök, pénzügyi ügyfeleknek éven túli hitelek

*Megjegyzés: A ráták a CRR2 szerinti egyszerűsített NSFR-ből származnak

Átalakítható kötelezettségek

Átalakítható kötelezettségek I.

Leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények

CÉLJA

Az intézmények kellő mértékű veszteségviselő képességgel rendelkezzenek. MREL (és a TLAC-sztenderd) arra kötelezik az összes uniós bankot, hogy rendelkezzenek elegendő bevonható forrással, annak érdekében, hogy szanálás esetén a veszteségek fedezése és a feltőkésítés gyorsan és zökkenőmentesen menjen végbe.

MÉRTÉKE

Követelmény mértékét a szanálási hatóság intézményspecifikusan határozza meg, az intézmény egyedi jellemzőihez, és a tervezett szanálási stratégiához igazítva.

Jelenleg a teljes kötelezettségállomány (partnerek nettósítási jogát figyelembe véve) és a saját tőkét tartalmazó mutató (TLOF) arányában

- $MREL\text{-ráta} (\%) = (\text{szavatolótőke} + MREL\text{-képes kötelezettségek}) / TLOF$

BRRD2 (2021-től): teljes kockázati kitettség (TREA) arányában

- $MREL\text{-ráta} (\%) = (\text{szavatolótőke} + MREL\text{-képes kötelezettségek}) / TREA$

Átalakítható kötelezettségek II.

MREL-megfelelést célzó új követelés kategória került implementálásra

A CRR2 meghatározza az átalakítható kötelezettségekre vonatkozó feltételeket:

- legalább egy éves hátralévő futamidő
- nem származhatnak fedezett kötvényből és származékos ügyletekből
- nem származhat csoporttagtól
- a magánszemélytől származó források csakugyan specifikus szabályozás alá tartoznak

A CRR2 megkülönböztet kockázatalapú, valamint nem kockázatalapú arányt, melyeket az intézmény szavatolótőkájének és átalakítható kötelezettségeinek arányában kell értelmezni.

Ezek teljes kockázati kitettséghez viszonyított arányának rendre el kell érnie a **18**, valamint a **6,75 százalékot** a szanálendő szervezetként megjelölt globálisan rendszerszinten jelentős intézmények vagy azok részei esetében

Hitelezői feltőkésítés - Bail-in

Hitelezői feltőkésítés előtt

Veszteség 150
Eszközök 850

Betétek 700
Egyéb kötelezettségek 200
~~Sajáttőke 100~~

Hitelezői feltőkésítés után

Eszközök 850

Betétek 700
Egyéb köt. 65
Sajáttőke 85

Bail-in
Leírás

Szanálási keretrendszer (BRRD)

Alapelv: közpénzek védelme, tulajdonosi és (szükség esetén) hitelezői veszteségviselés

- Előre rögzített, minden szereplő által ismert szabályrendszer
- Erős hatósági jogosítványok, de hitelezőket és tulajdonosokat védő garanciákkal
- Előzetes felkészülés (szanálási tervezés)
- Megfelelő források rendelkezésre állásának biztosítása MREL (TLAC)

Partnerkockázat – új módszertanok bevezetése

A régi partnerkockázati módszerek elavultak

CEM (Piaci árazás módszere a CRR szerint, röviden MtM)

- Nem ismeri el a változó és kezdeti letéteket
- Az add-on szorzók túl alacsonyak
- A fedezeti és nettósítási hatások elismerése közgazdasági szempontból nem értelmes

Legnépszerűbb a bankok körében, a legtöbb magyarországi bank ezt használja

Régi OEM (Eredeti kitétség módszere)

- Még a piaci árazás módszerénél is kevésbé kockázatérzékeny

Csak a kisbankok használhatják

Régi SM (Sztenderd módszer)

- Nem ismeri el a változó és kezdeti letéteket, alacsonyak a kockázati súlyok
- Túl komplex működtetni (fedezeti halmazok, opciók)
- A potenciális jövőbeli kitétség és a pótlási költség nincs összegezve.

A régi sztenderd módszer nem túl népszerű, csak 2 bank alkalmazza az EU-ban.

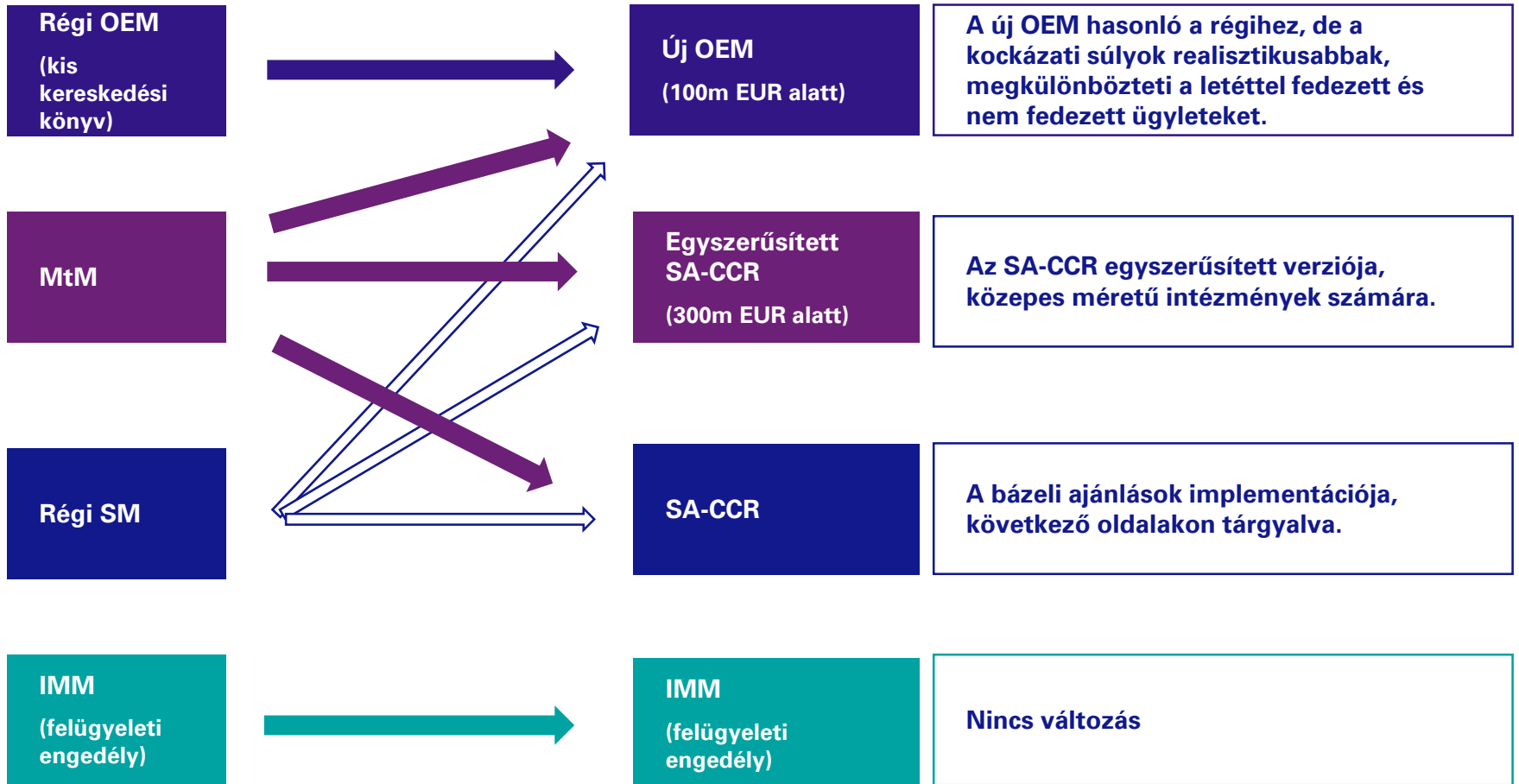
IMM (Belső modell módszer)

- A BCBS nem azonosított problémákat, nem változik.

Csak a nagybankok használják, az EU-ban 20 ilyen bank van.

Számok az EBA-Op-2016-19 alapján

Az EU egyszerűsített sztenderd módszereket is bevezet

Főbb változások az SA-CCR-ban – Komplexitás

Emelkedő kockázati súlyok – tükrözve a válság tapasztalatait

A túlfedezettség (kezdeti letét) csak részben elismert

α

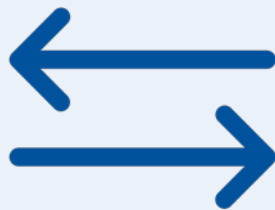
Az 1,4-es alfa tényező túl konzervatív

δ

Az opciók felügyeleti deltája – nem egyenlő a valós deltával

Lejáratú tényező – magasabb kockázatérzékenység

Fedezeti halmazok – Nettósítás belül, de köztük nem lehet

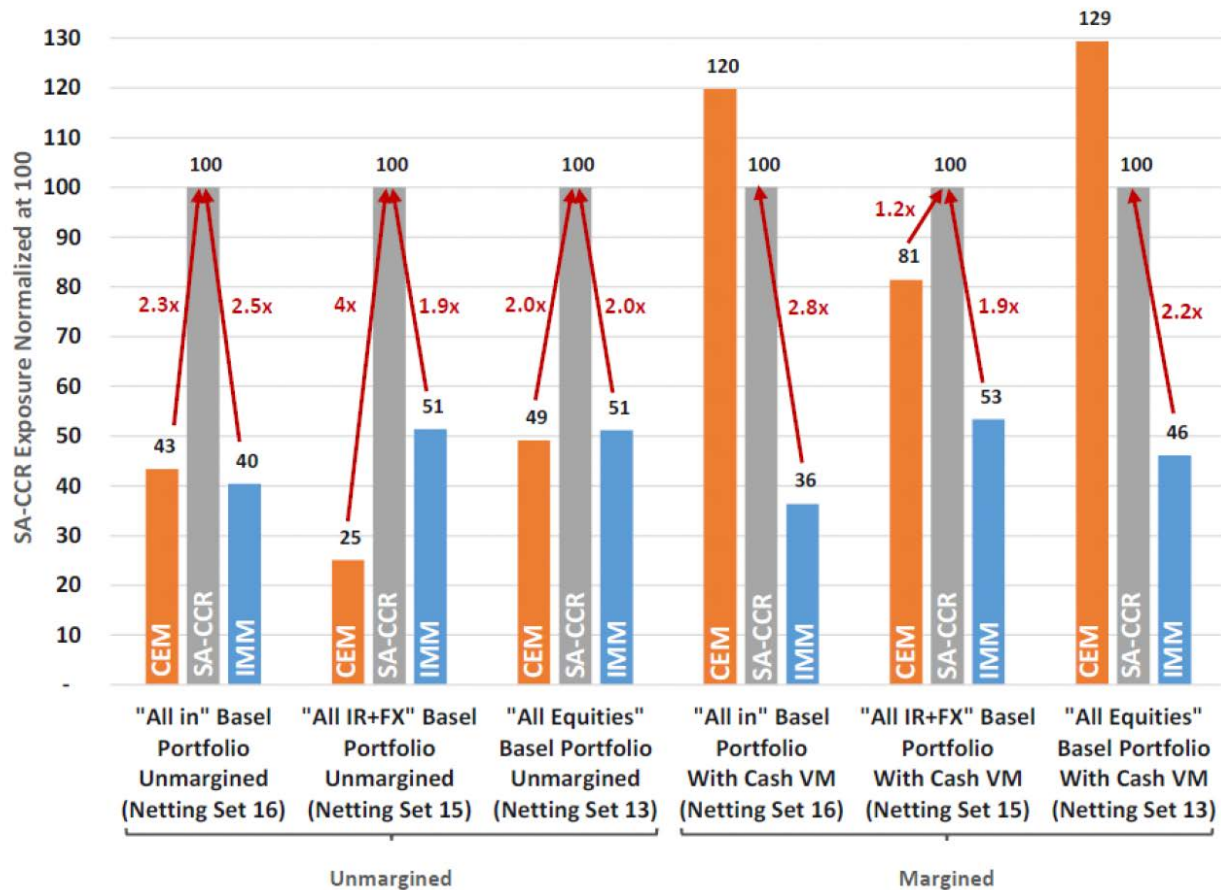
Változó letétek – kockázatcsökkentésként elismerve

Kockázati kategóriák – néha kétértelmű, EBA RTS készül

Tanulmányok szerint a letéttel nem fedezett ügyletek kitettsége duplázódhat

A változásokat a következők okozzák:

- ❖ Az alfa faktor 1.4-es értéke
- ❖ A túlfedezettség csak részben elismert
- ❖ Nincs diverzifikáció a fedezeti halmazok között
- ❖ A különböző devizában keletkező cash-flow-k nem nettósíthatók
- ❖ A felüyleti delta eltér a valós deltától
- ❖ Magasabb kockázati súlyok
- ❖ Változó letétek elismerése

Forrás: <https://www.isda.org/a/hTiDE/isda-sa-ccr-briefing-paper-final1.pdf>

© [year] [legal member firm name], a [jurisdiction] [legal structure] and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative, a Swiss entity. All rights reserved.

FRTB - az új módszertanok alapján riportálás

Motiváció – A válság tapasztalatai

A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság szükségesnek érezte a piaci kockázati keretrendszer teljes reformját.

- **Kereskedési és banki könyv határa**
  - Sok intézmény játszott a besorolással annak érdekében, hogy a tőkekövetelmény kisebb legyen.
- **A kereskedési tevékenységben jelenlévő hitelkockázati elemek erősítése**
  - Az 1990-es és 2000-es években kalibrált eszközök messze alacsonyabb kockázatot mutattak, mint a válságban tapasztaltak.
- **A VaR nem veszi kellően figyelembe az extrém kockázatokat.**
  - Számos intézmény a 99%-es kvantilisen túli kockázatokat vállalt. Ezeket a szabályozás kvázi „kockázatmentesnek” tekintette, ugyanakkor ezek a kockázatok a válságban realizálódtak.
- **A keretrendszer nem vette kellően figyelembe a piaci likviditást**
  - Számos piac és termék likviditása gyengült, vagy teljesen kiszáradt a válság alatt
- **A diverzifikációs hatások túl engedékenyen voltak kezelve**
  - A válságban az eszköz korrelációk jelentősen megváltoztak, nem várt veszteségeket okozva.
- **A VaR nem koherens kockázati mérték**
  - Matematikai szempontból vannak bizonyos hátrányai
- **A jelenlegi sztenderd módszer nem jelent egy megbízható alternatívát a fejlett módszerekkel szemben**
  - A kockázati súlyok alacsonyak voltak, a módszertan is túlzottan leegyszerűsítő.

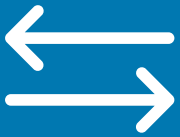
Forrás: https://www.bis.org/bcbs/publ/d457_note.pdf

CRR2 és a bázeli sztenderdek

Felülvizsgált kereskedési és banki könyv szétválasztás

- Nem lehet cél a tőkekövetelmény csökkentése
- Nyilvánosságra hozatal pozíciók átsorolása esetében
- Az EBA iránymutatás fog kiadni

Belső fedezeti ügyletek

- Nem lehet cél a tőkekövetelmény csökkentése
- A banki könyvből származó belső ügyletek külön portfólióban kezelendők, és a pozíciókat harmadik féltől származó ügyletekkel kell fedezni.

Nemzetközi bevezetés

- Csak az EU és Szaúd-Arábia publikált legalább szabályozás tervezetet (2018 október)

Csak adatszolgáltatás

- Ha a kereskedési könyvi pozíciók 500 millió EUR fölött vannak
- A régi tőkekövetelményi keretrendszer még egy darabig maradni fog.

Az SA-FRTB főbb változásai - Magas működtetési költségek

GIRR CSR
EQ CM FX

Kockázati faktorok,
kosarak és kategóriák –
új csoportok

$\delta, \nu,$
 $\Delta - \delta$

Érzékenységek, görbület
– Több számítás, teljes
újraértékelés

Növekvő kockázati
súlyok

ρ, γ

Korrelációk – Kosáron
belüli és kosarak közötti

Σ

Aggregálás – Kosáron
belüli és kosarak közötti

Korreláció scenáriók –
Alacsony, Közepes,
Magas

Csőd kockázati tőke –
összetettebb
módszertan

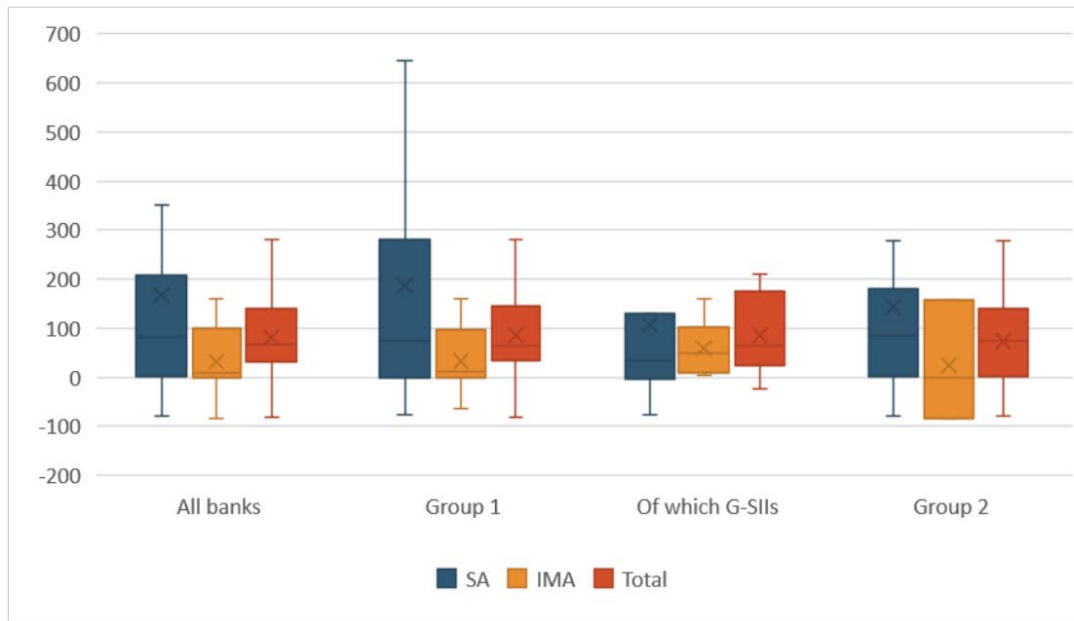
Reziduális kockázati
többlet – egzotikus
opciók és alaptermékek

A belső modellek túl
komplexek – csak a
nagybankoknak éri meg

FRTB - Tőkehatások

Figure 7: Change of market risk capital requirements after FRTB implementation, without floor, broken down by approach and bank group (in %)

Note: the mean value ('X') is the simple average.

Source: EBA QIS data (June 2018)

Forrás:

BASEL III MONITORING EXERCISE – RESULTS BASED ON DATA AS OF 30 June 2018
(2019 március)

Az FRTB hatások bizonytalanok és számos tényezőtől függenek, mint a szabályozás, portfólió, implementáció, de mindenesetre nagy változásra számíthatunk.

Az EBA QIS szerint a legtöbb group 2 szintű bank 0% és 200% közötti növekedésre számíthat, az átlagos változás 150% körüli

Néhány bank még nagyobb hatásokat tapasztalhat.

Tőkekövetelmények a régi és az új sztenderd módszertan alatt egy minta FX portfólión*

EUR	USD	GBP	RON
16 848	-5 965	-4 030	1 519

Tőkekövetelmény	
Régi SA	1 469
Új SA	2 212
Változás (%)	50,53%

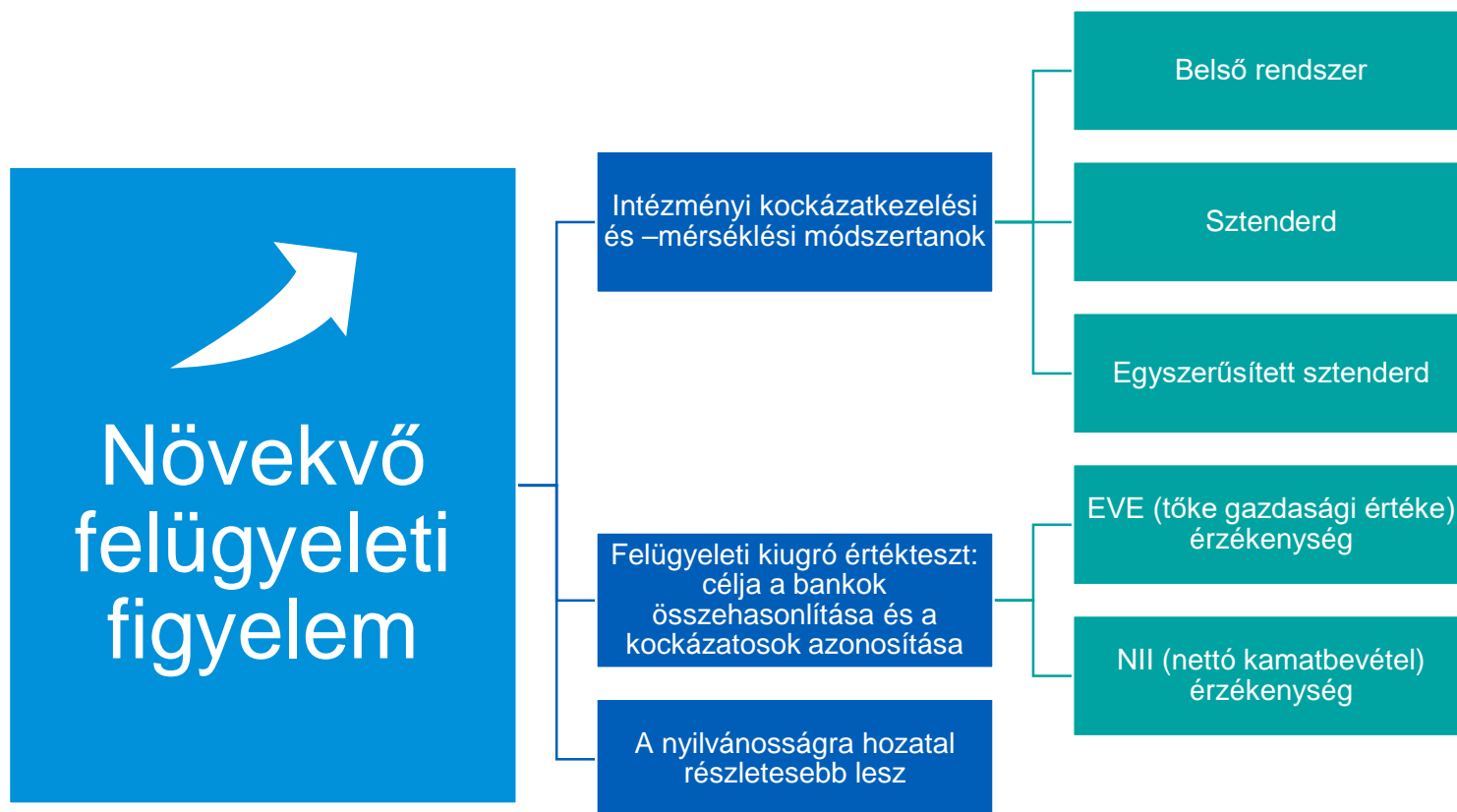
* KPMG számítások, a BCBS FRTB 2019 papíron alapulva

Banki könyvi kamatláb- kockázat

IRRBB menedzsment, áttekintés

- **CRD folytatja a banki könyvi kamatláb kockázati (IRRBB) bázeli sztenderdek EU-s implementációját**
- **Az IRRBB tőkekövetelmény továbbra is a II. pillér alatt lesz kezelve, ez nem változik..**

IRRBB menedzsment, CRD 84. cikk

Belső rendszer | Sztenderd módszertan | Egyszerűsített sztenderd módszertan

Felügyeleti elvárások

A tőke gazdasági értékére (EVE) és a nettó kamatbevételre (NII) hatást gyakorló banki könyvi kamatláb-kockázat azonosítása, értékelése, kezelése és csökkentése. A bankok több módszertant használhatnak:

- Belső rendszer
- Sztenderd módszertan
- Egyszerűsített sztenderd módszertan

A banki könyvi hitelfelár-kockázat (CSRBB) EVE-re és NII-ra gyakorolt hatásának értékelése és figyelése

Felügyeleti munkák

EBA RTS 2020 június 28-ig:

- Sztenderd módszertan
- Egyszerűsített sztenderd módszertan

EBA iránymutatás 2020 június 28-ig :

- Belső rendszerek felügyeleti értékelése
- IRRBB azonosítása, kezelése és mérséklése
- CSRBB értékelése és monitorozása
- Belső rendszerek elfogadhatósága

Megjegyzések

A 2016-os bázeli sztenderd tartalmazott egy **sztenderd módszertant**, de ezt az EBA GL 2018/02 csak részben implementálta. Ez a cash-flow-k időkategóriákba sorolásán alapszik, a látra szóló betétek szintén ezekbe kell besorolni modellezés alapján.

A **belső mérési rendszer** meg van említve a bázeli szövegben, de nincsenek specifikus elvárások, csak az általános kritérium, hogy a kockázatokat legalább olyan jól meg kell ragadni, mint a sztenderd módszertan.

IRRBB menedzsment, CRD 98. cikk (5) bekezdés

Felügyeleti scenáriók | Modellezési és parametrikus feltételezések | Felügyeleti limitek

Felügyeleti kiugróérték teszt

Felügyeleti intézkedés szükséges, ha

- Az EVE csökkenés több, mint a Tier 1 tőke 15%-a a hat felügyeleti scenárió legalább egyikében
- Az NII jelentősen csökken a két felügyeleti sokk scenárió legalább egyikében

Felügyeleti munkák

EBA RTS 2020 június 28-ig:

- Hat felügyeleti scenárió (EVE)
- Két felügyeleti scenárió (NII)
- Mi számít nagy NII csökkenésnek?
- Közös modellezési és parametrikus feltételezések, a viselkedési feltételezések kivételével, az alábbiakra korlátozva:
  - Saját tőke kezelése
  - Cash-flow és felár feltételezések
  - Dinamikus vagy statikus mérleg
  - Időperiódus

Megjegyzések

A felügyeleti feltételezések várhatóan a korábbi BCBS és EBA iránymutatásokon fognak alakulni, habár ezek néhány pontban eltérnek.

- Felügyeleti scenáriók meghatározása, a kamatlábpadlókat frissíteni kell, mert a hozamok történelmi mélységben vannak
- Felárak kezelése a diszkontrátákban
- Nem-teljesítő eszközök figyelembe vétele

Köszönöm a figyelmet!